

DON BOSCO NU

FIJNE FEESTDAGEN!

**JONGEREN OVER
KERST**

**"IEDEREEN IS WELKOM
ZOALS HIJ OF ZIJ IS"**

**GOEDE CHRISTENEN,
EERLIJKE BURGERS**

'Don Bosco NU' is het driemaandelijkse contactblad van de salesianen van Don Bosco in Nederland. Het heeft tot doel een breed publiek te informeren over activiteiten die geïnspireerd zijn door Don Bosco. De congregatie van de salesianen wijdt zich in navolging van de stichter, de Italiaanse priester Don Bosco, aan jeugd- en jongerenzorg. Een abonnement kun je gratis aanvragen. Oplage: 4.500.

DIRECTEUR
Wilfried Wambeke sdb

REDACTIE
Wim Flapper sdb
(hoofdredacteur)
Koos Meijerink (eindredacteur)
Kristel Zeeman
Simon Nongrum sdb

CONTACT REDACTIE
Graafseweg 533,
6603 CB – Wijchen
e-mail: flapper.w@donbosco.nl

CONCEPT & ONTWERP
Heldergroen,
www.heldergroen.nl

ABONNEMENT
Gratis aan te vragen bij:
Don Bosco,
Wiekslag 2c,
3871 AS Hoevelaken,
tel: 033 844 75 05
e-mail: info@donbosco.nl
www.donbosco.nl

FOTO'S
Rama Temmink (coverfoto)
Gerard Schoorl
Simon Nongrum
Koos Meijerink

ISSN
0167-3203

TNT POST PERIODIEKEN
REGISTRATIENUMMER
36552

Copyright, © 2019
DON BOSCO/NU

VER-WACHTEN

Ik heb een hekel aan wachten. Nodeloos wachten. Je kent het: we staan met z'n allen uren in de file en je kunt niets veranderen aan die eindeloze ellende. Het werkt op je zenuwen en het enige wat je kan is passief de situatie ondergaan en je kostbare tijd zien wegtikken. We zijn het zo gewend om zelf de regie in handen te houden en daar sta je dan: geblokkeerd, machteloos. Je kunt je er druk over maken, maar dat helpt je geen meter vooruit.

Heel anders is het met verwachten. Als je iemand verwacht, zorg je ervoor dat de gast goed ontvangen kan worden. Je gaat niet passief zitten afwachten, maar je bent in de weer om het gezellig te maken en ervoor te zorgen dat de verwachte zich welkom mag voelen. Ouders die een kindje verwachten, hebben de tijd meer dan nodig om naar de geboorte toe te groeien en alles in gereedheid te brengen voor het grote moment. Verwacht worden doet leven.

De advent is een tijd van verwachten: vier weken verlangend uitzien naar Kerstmis. We verwachten iemand en willen ons daar actief op voorbereiden, want als God naar ons toe komt zal ons leven een nieuw toekomstperspectief krijgen. We kijken over deze tijd heen naar de Heer die mens wil worden. Liefde wordt geboren, in het bijzonder voor allen die gekwetst zijn door de teleurstellingen van het leven en daarom dromen van verandering, van nieuwe kansen, van gerechtigheid en vrede. Advent is: voor al deze mensen, vooral de kleinen en de armen, de toekomst openhouden, de wacht houden bij de menswording van God in iedere mens.

Wij verwachten Hem en Hij verwacht van ons dat we voor zijn komst de optimale omstandigheden scheppen. Maar wat levert het allemaal op? Heeft het wel zin om telkens weer te verwachten dat deze wereld er beter van wordt? Zal het toch niet allemaal bij het

oude blijven? Daar lijkt het wel op, maar als we ieder jaar opnieuw een hoopvol verhaal van 2000 jaar geleden herhalen, maken we duidelijk dat we ons niet neerleggen bij het bestaande, dat de wereld nog niet voltooid is én dat we er iets aan willen doen.

Ook jij, beste lezer van Don Bosco NU, bent uitgedaagd om verlangend uit te zien naar een kerstfeest waar God mens mag worden in de harten van velen en waar iedere mens een beetje meer mens mag worden, ook dankzij jou.

Een zalige kerst en een gezegend nieuw jaar!

WILFRIED WAMBEKE
SDB, PROVINCIAAL/

GEDICHT

**U bent zo anders dan ik had gedacht
Zo anders dan ik mij had kunnen denken
Wanneer U Uw licht schijnt in de donk're nacht
En U Uw aandacht mij hebt willen schenken
Kwam die nacht Uw liefde mij nabij
Ik wist: dit bent U, U maakt voor eeuwig vrij!**

Paulien Bakker, Hoogeveen

REDACTIONEEL

Als deze Don Bosco NU half december bij je thuis op de mat valt is kerst 2019 al weer in het zicht, een verwachtingsvolle tijd. Enkele jonge Don Bosco fans uit Lisse schreven over wat kerst voor hen betekent. En we staan bijna op de drempel van het nieuwe jaar 2020. Er zijn tal van mooie plannen voor komend jaar zoals een vormingsmiddag en Don Bosco feesten in Amsterdam, Deventer en Rijswijk. Het thema van de DeeBeetje vakantiecampen volgend jaar is geen mysterie meer en wordt in dit nummer onthuld. Voor de oud-leerlingen van Don Bosco Leusden is er in april 2020 een laatste reünie met een prachtig programma, je leest er meer over in deze editie. In de rubrieken nieuws.nl en in de agenda aandacht voor de activiteiten van de diverse Don Boscowerken in het land. Tot slot is er de 'de inspiratie van' redactielid Simon Nongrum, de jongste salesiaan in Nederland.

Je ziet het, een verwachtingsvolle en inspirerende Don Bosco NU!

Namens de redactie wens ik je veel leesplezier en gezegende kerstdagen en een goede wissel naar 2020.

KOOS MEIJERINK

Op de coverfoto Sophia.

Sophia komt elke dag in haar lunchpauze naar Don Bosco Rijswijk. Haar lievelingsdier is een kat, haar lievelingskleur is roze en in de pauze tekent ze het liefst.

Foto Rama Temmink.

INHOUD

4 DON BOSCO BELICHT

Bij de jaarspreuk 2020

Verslag ééndaagse studiedag coördinatoren
Kasboek

6 WERK IN UITVOERING

Bij het afscheid van Dominiek Dereave sdb
uit Amsterdam

Even voorstellen, nieuwe Don Bosco werkers
Ebu Aslan en Resa Nabibaks

8 NIEUWS NL

Update Don Bosco Deventer
Jubileum SAMEN

10 JEUGD VAN TEGENWOORDIG

Jongeren RKJ Lisse over kerst

11 BOEKRECENSIE

Boek: autobiografie missionaris Jan Lens sdb

12 AGENDA

Activiteiten in de komende periode

14 MISSIE

Kerstactie 2019
Nieuws van Wim Bokseveld sdb
In Memoriam Jan Wessels sdb

16 DE INSPIRATIE VAN...

Simon Nongrum

Studiedag 'bewogen leiderschap' in Assel

Enthousiaste professionals uit de Don Boscowerken in Nederland ontmoetten elkaar in Assel op dinsdag 8 oktober jl. Hoewel ze hun jeugd- en jongerenwerk in de diverse plaatsen in Nederland anders hebben ingericht, luidt hun gemeenschappelijk streven: kansrijk jeugd- en jongerenwerk realiseren.

Door RITA VERMELTFOORT

Aan het begin van elk werkjaar komen ze daarom bij elkaar voor een studiedag. Een afwisselend programma voorzag in de doelstelling van de dag: collegiale ontmoeting, Don Bosco's visie en bewogenheid nader bestuderen, eigen gedrevenheid onderzoeken en elkaar inspireren vanuit praktijkervaring. Speeddating hielp nieuwe medewerkers om supersnel een beeld te krijgen van collega's in het land met hun Don Bosco-activiteiten. Don Bosco's visie en bewogenheid kwam naar voren in het ochtendprogramma geleid door Carlo Loots sdb, directeur van Vorming en Animatie in Vlaanderen. In zijn programma nam hij alle facetten onder de loep die iemands leiderschap mede bepalen. Zowel het leiderschap van de deelnemers zelf als dat van Don Bosco kwam aan bod. Wat maakt nu of je een bewogen leider bent? Of je een aanvoerder bent vanuit een diepe gedrevenheid?

Carlo Loots reikte een bruikbaar model aan om eigen bewogenheid op het spoor te komen. Naar aanleiding van succeservaringen kwamen de deelnemers uit bij vragen als: wat geeft zin aan mijn leven, van waaruit handel ik? Verrassend hoe dicht je bij je roeping komt door het aangeboden model te doorlopen. Onderling werd uitgewisseld waarvoor men wilde gaan, in het werk. En wat valt er te zeggen over de gedrevenheid en spiritualiteit van onze grondlegger, Don Bosco? Heel erg veel bleek wel. Wie alleen nog oppervlakkig had kennisgemaakt met Don Bosco leerde hem nu in zijn vele facetten kennen!

In het middagprogramma kwam de Don Boscopraktijk van de deelnemers aan bod met als afsluiting een gezamenlijke, creatieve kooksessie. Het resultaat streelde de smaakpapillen en was een lust voor het oog, maar bovenal was de sfeer warm en vrolijk. Omdat de Don Boscowerken aangewezen zijn op fondsen, stond het avondprogramma in het teken van tips voor fondsenwerving. Hopelijk helpen de tips van 'bureau Helpgoed' de Don Boscowerken in hun financiële behoeften.

En zo waren in deze dag de volgende metaforen van het oratorio vertegenwoordigd: de school, de huiskamer, de speelplaats en de zin-plek. Dank aan iedereen die hieraan zo enthousiast heeft meegewerkt!

metaforen van het oratorio vertegenwoordigd: de school, de huiskamer, de speelplaats en de zin-plek. Dank aan iedereen die hieraan zo enthousiast heeft meegewerkt!

bewoordingen - wilde aangeven waar het hem om te doen was. Op de straten van Turijn, tussen de jeugd en tussen de gewone mensen had hij zijn ware roeping ontdekt.

Die roeping kleurde zijn zendingsopdracht nog iets anders in: opvoeden tot mensen die hun verantwoordelijkheid opnemen voor de mensheid en voor de kerk. Inderdaad, niet zomaar voor de maatschappij, maar voor de mensheid. Mensheid staat in een veel ruimer perspectief; heeft een

beetje eeuwigheidswaarde. Don Bosco ziet een synthese tussen een soms zoekende gelovige die in de lange traditie staat van de kerk en die tegelijk burger is in een snel evoluerende maatschappij. Hij staat aan de kant van de jongeren en tegelijk aan de kant van het visioen van het rijk Gods.

Voor de priester Bosco gaat het er niet alleen om te zeggen wie God is, maar vooral om te laten ervaren wat Hij doet aan mensen. Don Bosco en de jonge priesters en leken gaven met hun leven een nieuw antwoord op de vragen van de tijd en zij wisten: als God het gezicht van de liefde krijgt, wordt hij herkenbaar. Elke jongere zou de kans moeten hebben iemand te ontmoeten die het verschil maakt in zijn of haar leven.

Gidsen in het leven van jongeren die een kompas aanreiken waarmee de jonge mens stappen kan zetten in zijn groei en ontwikkeling. Ze beseffen dat ze verkondigers van de verzoening moeten zijn met het getuigenis van hun leven. Waar men getuigt van gelovig-zijn en waar jonge mensen een plaats vinden waar ze gekend en gewaardeerd worden, kan men het leven ook vieren en is er plaats voor vergeving.

Er zijn, leven delen en jongeren hoop en toekomst geven. Don Bosco en zijn medewerkers stonden voor die uitdaging in een veranderende wereld, in een kerk die zich moest inschakelen in een nieuwe tijd. Ze moesten een antwoord geven op nieuwe vragen en de sprong wagen...

Nog steeds een uitdaging!
BART DECANCO, sdb

TIP:

Bekijk op Youtube ook eens de boeiende lezing over de uitdrukking van Don Bosco 'Goede christenen, eerlijke burgers' die dr. Wim Collin sdb op 11 februari 2017 gehouden heeft.

KASBOEK VAN DON BOSCO

In de maanden juli t/m september 2019 is ruim € 31.000,- ontvangen voor de Don Boscowerken buiten Europa.

BOLIVIA

Straatkinderproject van Henk Erdhuizen 250,00

CAMBODJA

Onderwijs en adoptieprojecten van Johan Visser 15.932,52

COLOMBIA

Melaatsenzorg in Agua de Dios 255,00

CONGO

Onderwijs in Kinshasa, projecten van Kees Smeele 331,50

Parochie en jeugdzorg:

Dik Zwarthoed 6.313,62

Project straatkinderen

Lubumbashi 2.000,00

HAÏTI

Projecten van Wim Bokseveld e.a. 3.170,24

Overige projecten 2.000,00

INDIA EN PAKISTAN

Projecten in verschillende provincies 600,00

MISSIEWERKEN ALGEMEEN 60,00

STRAATKINDERENPROJECTEN 270,00

Totaal in euro's 31.182,88

Hartelijk dank aan alle gulle gevers!

Wilt u het werk van Don Bosco financieel steunen? Dat kan door een bijdrage te storten op rekening NL88 INGB 0000 7140 05 t.n.v. Stichting Don Bosco, De Wiekslag 2c, 3871 AS Hoevelaken, met een korte vermelding van de bestemming.

GERARD SCHOORL SDB,
MISSIEPROCURATORL/

Strenna 2020

Elk jaar zorgt de salesiaanse familie voor een Strenna. Voor 2020 is dat 'Goede christenen & eerlijke burgers', geïnspireerd door de Bijbeltekst uit Mattheus 6:10 'laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden, op aarde zoals in de hemel.'

Bij de jaarspreuk 2020

'Goede christenen en eerlijke burgers' werd voor Don Bosco het leidmotief waarin hij – in soms verschillende

VERTREK DOMINIEK DERAEEVE SDB UIT AMSTERDAM: HET SALESIAANSE ZAADJE IS GEPLANT

Dominiek Deraeve sdb heeft de salesiaanse gemeenschap en parochie de Vier Evangelisten in Amsterdam Nieuw West verlaten en is op weg naar zijn nieuwe bestemming: de gemeenschap van de salesianen in Assel. In deze terugblik staan we stil bij het enorme werk dat hij heeft verzet.

door NICOLE VAN SOEST

Met de komst van Dominiek kreeg de salesiaanse familie op zijn Amsterdams gezegd, 'een smoel'. Zo'n drie jaar geleden vertrouwde het bisdom Haarlem de salesianen de parochie 'De Vier Evangelisten Amsterdam i.o.' toe. Met meteen een urgent probleem. De fusie van de Lucas- en de Paulusparochie, twee verschillende gemeenschappen die één moesten worden. Een aangewezen hoofdkerk met pastorie, die dringend gerenoveerd moest worden. En een uitdagend klein budget. Dan waren er nog andere gebruikers van de kerk, zoals de Poolse, Filipijnse en Oegandese gemeenschap. Ook die moesten hun plek vinden tijdens en na de verbouwing. Geen geringe klus. De bevlogen Vlaming in Amsterdam moest het maar gaan klaren!

En ja, hij kwam, zag en overwon samen met de parochiegemeenschappen en oud-voorgangers als wijlen pastor Hans Visser en Colm Dekker. Een vruchtbare samenwerking! De visie van Dominiek in dit proces was duidelijk. De belangrijkste punten:

- De twee gemeenschappen moesten tijdens de verbouwing samensmelten tot één grote familie;
- Er moest een aparte jongerenruimte komen voor het gestarte Oratorio;
- Er moest een grote gemeenschappelijke ruimte komen waar men elkaar kon ontmoeten;
- Alle gebruikers van de kerk moesten ongestoord hun vieringen kunnen houden;

- De kerk moest een heldere inrichting krijgen;
- Last but not least: de Salesiaanse gemeenschap moest er zijn huis krijgen.

Dit alles is in een korte tijdsspanne van minder dan drie jaar gerealiseerd.

De processie van de Lucaskerk naar de Pauluskerk, samen met oud-voorgangers, vormde voor iedereen een mooi en emotioneel sluitstuk.

Amsterdam Nieuw-West heeft niet alleen met Dominiek, maar ook met Don Bosco en de salesiaanse familie kennis gemaakt en deze in hun hart gesloten. Het zaadje voor het Oratorio en voor de medewerkers van Don Bosco in Nederland zijn nu geplant.

Dominiek was vooral ook herder van deze grote familie. Parochianen deelden hun lief en leed met hem. Als hij geroepen werd, was hij er. Hij heeft velen op heel persoonlijke wijze toegehoord, getroost, moed gegeven en op weg geholpen. En dat alles heel bescheiden. Iedereen kon elk moment bij hem terecht, jong en oud, zonder drempels.

Zijn harde werken maakte indruk. Na zijn fietsongeluk werkte hij eerst vanuit het ziekenhuis, later vanuit de Apollolaan. Ook zo leerde de parochie de salesianen kennen. De vieringen gingen gewoon door in de rolstoel en op krukken. Niet onvermeld mag blijven dat Dominiek kon klussen! Hij hielp mee verhuizen, repareerde regelmatig de verwarming in de beide kerken, verwisselde lampen, timmerde een leuning bij het priesterkoor, zodat de lectors dit veilig konden betreden en nog zoveel meer.

Er is veel opgebouwd in Amsterdam Nieuw-West. Het door Dominiek geplante salesiaanse zaadje mag nu verder gaan bloeien onder leiding van zijn medebroeders.

EVEN VOORSTELLEN ...

Ebu Aslan

Hallo allemaal, ik ben Ebu Aslan (25), ik ben de nieuwe jongerenwerker in Don Bosco De Maten (Apeldoorn). Hiervoor heb ik ruim drie jaar gewerkt als sociaalwerker met specialisatie jongeren in de gemeente Epe. Van school uit ben ik toegepast psycholoog gericht op ontwikkelingspsychologie en orthopedagogiek. Wie ik echt ben? Een enthousiaste, spontane, energievolle, humoristische jongen die eigenlijk van alles leuk vindt. Ik lees veel boeken, kijk films, schrijf blogs, treed op met een dansgroep, speel instrumenten en zing, doe aan zaalvoetbal en nog een paar dingen die ik ben vergeten.

In het werk vind ik het leuk samen met jongeren hun passie te ontdekken. Daar waar tegen jongeren vaak wordt gezegd wat ze niet kunnen, wil ik het hebben over wat zij wel kunnen. "Positief" en "een luisterend oor" zijn kernwoorden die altijd in mijn werkhouding terugkomen. Dankzij mijn studieachtergrond kan ik jongeren goed coachen. Ik vind het leuk om wat ik geleerd heb over te dragen aan anderen. Vijf jaar lang heb ik studenten van het MBO en het voortgezet onderwijs bij voorlichtingsdagen van informatie voorzien over het HBO en over de opleiding Toegepaste Psychologie. Ik sta dan ook graag voor groepen om ze toe te spreken en trainingen/workshops te geven over gespreksvaardigheden.

Dus.... Dat is het wel zo een beetje. Kom gerust langs bij Don Bosco in De Maten voor een kopje koffie om elkaar beter te leren kennen! Is de afstand te groot? Connect mij dan op LinkedIn, ik schrijf vaak blogs over wat ik meemaak op de werkvloer en wie weet kunnen we de afstand ooit overbruggen ;)

Resa Nabibaks

"Mijn naam is Resa Nabibaks (19), sinds ik mijn diploma Sociaal Cultureel Werk heb behaald ben ik werkzaam bij Don Bosco Rijswijk. Voor velen een geweldige plek vol kansen en dromen, zo dus ook voor mij. Toen mijn collega's Marlies Cuppen en Špela Božnar aan mij vroegen om na mijn stagejaar het team te versterken ging er een deur voor mij open. Nadat ik een fantastisch stagejaar, gevuld met nieuwe vriendschappen, mooie en vooral leerzame momenten achter de rug had, kon ik mijn vreugde niet op dat deze kans mij werd aangeboden.

De missie en visie van Don Bosco Rijswijk heb ik nog nooit ergens zo ervaren. Het helpen en stimuleren van anderen sluit perfect aan bij mijn karakter, ik weet dat dit de plek is waar ik mijzelf hier verder in kan ontwikkelen. Het motto 'iedereen is welkom en we nemen hem of haar zoals hij of zij is', lijkt naar mijn mening te verdwijnen uit de wereld, Don Bosco Rijswijk bewijst het tegendeel.

Ik ben intens blij dat ik deel mag zijn van een plek waar mensen met een migratie achtergrond aan de slag kunnen gaan met bijvoorbeeld klusjes in en rond het gebouw. Waar kinderen van een nabijgelegen AZC samen kunnen spelen met andere kinderen, waarvan sommigen kampen met een beperking. Hoe het team samen met de loyale vrijwilligers elke vakantie memorabel laat verlopen. Hoe we van de tussen schoolse opvang iedere dag weer iets speciaals weten te maken. Hoe elke woensdaginstuif is gevuld met positieve energie, en iedere keer weer een lach op het gezicht van de kinderen tovert, en op die van mij. Het werken met kinderen via de werkwijze van Don Bosco is voor mij erg belangrijk en motiverend. In een maatschappij waar niet vaak meer wordt gedacht aan een ander en dialoog niet vanzelfsprekend is, ben ik blij dat ik mag werken op een plek vol liefde en vertrouwen waar wordt genoten van elk groot, maar ook elk klein moment."

UPDATE VANUIT DON BOSCO DEVENTER

Afgelopen periode zijn we verhuisd naar een nieuwe locatie in een andere wijk van Deventer. We hebben nu een mooie ruime plek met keukenblok, kantoorhoek en huiskamer in het pand van de Molukse gemeenschap Masohi. Ze hebben ons met open armen ontvangen, want ze zoeken zelf verbinding met de jongeren in hun wijk en dat kunnen we nu mooi samen doen. Praktisch is onze nieuwe ruimte meer een eigen honk dan de vorige plek en voldoet veel meer aan onze wensen. Plus het feit dat we in een wijk terecht zijn gekomen waar heel veel wijkvernieuwing gaande is. En onze aanwezigheid is een stimulans en helpt andere partijen in de wijk ook om vernieuwing te activeren. *door JOHN VOS*

Nu we samen optrekken zijn we een traject gestart om samen een visie te vormen voor deze buurt en onze rol daarin. De gemeente heeft ook net besloten de wijk flink te willen renoveren de komende vijf jaar, dus er liggen concrete kansen om iets in gang te zetten. Onze visie is om onze inzet in de wijk naar het voorbeeld van Don Bosco in Turijn vorm te geven. Die proactieve houding hebben we meteen aangenomen en dat werkt nu al als een positieve aanjager voor de wijk. De verbondenheid is nu heel groot, en we kunnen elkaar goed aanvullen waardoor we meer voor elkaar kunnen krijgen. Wij zetten dingen in beweging die vastgeroest waren.

Bij de eerste burendag afgelopen september hebben we bewoners kunnen activeren die voor het eerst in ons gebouw kwamen, waar ook de Molukse community al jaren actief is. We hebben de ruimte rondom ons pand opgeruimd waar de hele wijk blij mee is. We hebben daar echt veel krediet mee verdiend, mensen zijn blij met onze aanwezigheid. We hebben nu een veel grotere ruimte die helemaal van onszelf is. Daardoor hebben we zelf in de hand wat we willen organiseren. Het is heel fijn dat we nu een eigen huiskamer hebben waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Ons mattie-project 'Terug naar het normale leven' is onder-

tussen in volle gang. We hebben nu acht matties die elk met een jongere optrekken en hem/haar begeleiden. Het vinden van jongeren om in te stromen is daarbij onze grootste uitdaging. De komende tijd gaan we ons richten op het organiseren van activiteiten met jongeren die als opstap naar het mattie traject kunnen leiden. The Colorfull circle is ons project om autochtone jongeren in contact te brengen met vluchtelingen jongeren. Per 1 september is een tweede project gestart met 100% financiële dekking. De komende twee jaar zijn er zestig activiteiten gepland, waarbij nieuw is dat we ook de allerkleinsten van 0 - 4 jaar en hun ouders bij elkaar brengen. Uit ons 'Terug naar het normale leven' project vloeit nu voort dat we ons op zwerfjongeren willen gaan richten. De ideeën daarvoor zijn nog in de planfase, maar het is duidelijk dat we daar de komende tijd mee verder gaan.

Kortom, onze nieuwe plek is niet alleen een aanjager voor de buurt. Het is ook een plek waar we zelf gemotiveerd worden om weer nieuwe projecten in gang te zetten.

www.donboscodeventer.nl

▲ **Lintje voor vrijwilliger Wim Jansen**
Wim is al vele jaren actief als vrijwilliger en penningmeester bij de Stichting jeugd- en jongerenwerk Don Bosco Deventer. Het lintje is welverdiend, we zijn hem veel dank verschuldigd.

NIEUWS VAN DON BOSCO ZEVENHUIZEN

Op 10 oktober is Vincent Rietvelt tijdens een receptie bij Don Bosco Zevenhuizen in het zonnetje gezet voor het feit dat hij al 25 jaar actief is als vrijwilliger voor de financiële zaken bij Don Bosco Apeldoorn, eerst als penningmeester en later als administrateur.

En er is na ruim elf jaar afscheid genomen van directeur/bestuurder Hans Stalknecht. Zijn functie is overgenomen door Wietse de Boer.

Foto boven: jubilaris Vincent Rietvelt met vertrekkend directeur Hans Stalknecht.

Foto onder: Hans Stalknecht met zijn opvolger Wietse de Boer

HET JUBILEUM VAN SAMEN

Zondag 6 oktober werd het jubileum van SAMEN bij Don Bosco in Assel gevierd. SAMEN bestaat dit jaar 35 jaar en dat moest uiteraard gevierd worden! Allerlei generaties SAMEN-vrijwilligers kwamen naar de Kampschuur om dit samen te doen. Mensen die er vanaf het eerste uur al bij zijn mixten zich met mensen die nog maar net terug waren.

De Kampschuur was geheel in stijl aangekleed om herinneringen en gesprekken te prikkelen, niet alleen met bekenden, maar ook zeker met andere aanwezigen. Zo waren er drie hoeken met elk een ander werelddeel als thema. Deze hoeken waren prachtig gedecoreerd in de sfeer van het werelddeel en er lagen oude fotoboeken waarin gebladerd kon worden. Op een wereldkaart konden bezoekers het land prikken waar ze via SAMEN waren geweest en iedereen kreeg een gekleurd festivalbandje uitgereikt om duidelijk te maken wanneer je waar via SAMEN was geweest.

Uiteraard waren er verschillende speeches door mensen van verschillende SAMEN generaties. Daarnaast waren er activiteiten zoals een ren-je-rot-quiz, een wandeling naar de Villa in Assel en een filmpje over wat vrijwilligerswerk via SAMEN met je doet. Als slotactiviteit was er een wereldcafé waar in kleinere groepen discussiepunten werden besproken waar SAMEN momenteel mee worstelt. Omdat er vrijwel allemaal betrokken ervaringsdeskundigen in de zaal waren, deed iedereen enthousiast mee en dit leverde boeiende en leuke tafelgesprekken op.

Alle aanwezigen hebben ontzettend genoten van het jubileum en daarom willen we alle betrokkenen ontzettend bedanken!

LYS VAN DER ZEEUW

JEUGD VAN TEGENWOORDIG OVER KERSTMIS

4 vragen aan.....

In deze rubriek laten we jongeren van nu aan het woord. Dit keer vroegen we twee jongeren van de RKJ jongerengroep uit Lisse hoe ze denken over kerst. De jongeren van deze groep komen elke maand bij elkaar in het parochiehuis in Lisse. Ze hebben zelf Don Bosco gekozen als hun patroon en op de muur van hun zolderruimte hebben ze een mooie afbeelding van Don Bosco gemaakt.

Wat betekent kerst voor jou?

Anika: Kerstmis is voor mij eigenlijk altijd een moment geweest dat je je mooi aankleedt en vervolgens met de familie de geboorte viert van Jezus. Wij hebben thuis altijd een kerstboom en een kerststal en we gaan natuurlijk op zijn minst één keer naar de kerk. Het leukste van kerst vind ik de brunch die ik heb met mijn familie. We komen dan met alle ooms en

Mijn naam is Anika Heemskerk, ik ben 22 jaar en ik woon in Lisse. Op dit moment ben ik bezig met een lerarenopleiding natuurkunde. Daarnaast doe ik aan stijldansen en zet ik mij in voor de kerk.

tantes en neven en nichten samen rond twaalf uur (na de kerk) en hebben dan met ze allen een brunch, waarna we vaak gaan kaarten. Uiteindelijk blijven we vaak tot vijf uur, omdat we dan naar huis gaan voor het avondeten.

Kerst is voor mij, naast het samenkomen met familie en gezelligheid, natuurlijk ook een belangrijk punt in mijn geloof. Het is een goed moment om er nog eens bij stil te staan dat God om ons beter te begrijpen zelf mens is geworden en onder ons heeft geleefd. Dus naast een groot feest is het

zeker ook een moment van bezinning voor mij.

Sophie: Als ik aan Kerstmis denk, dan denk ik aan de Mis, aan het opzetten van de kerststal en het kijken naar de zegen van de paus op de televisie met mijn familie. Dit doen wij nu nog steeds. Vroeger zette ik de kerststal op met mijn vader, broer en zus. Mijn broer, zus en ik mochten dan om de beurt een ingepakt beeldje uit de doos pakken. Degene die Maria met het kindje Jezus had gepakt, kreeg wat lekkers. Dat was altijd erg gezellig! Ook zingen wij ieder jaar kerstliedjes bij de stal. Ik heb goede herinneringen aan Kerstmis. Het is altijd een warme tijd. Ook een tijd waarop je je moet voorbereiden. Vergeleken met vroeger is er niet veel veranderd.

Ik probeer mij nu alleen tijdens de adventsperiode meer voor te bereiden op Kerstmis, door bijvoorbeeld elke dag een bepaalde bezinning voor Kerstmis te lezen en door te bidden. Bidden voor de genade van meer geloof en een betere beleving van Kerstmis. Hierdoor kan ik Kerstmis nog beter vieren!

Kerstmis is voor mij eerlijk gezegd één van de mooiste tijden van het jaar. Dit komt, omdat het zo'n belangrijk feest is. God is mens geworden! Dat God dat voor ons over had, kan ik nog steeds niet goed bevatten. Pasen is het belangrijkste feest, maar Kerstmis is hier niet los van te zien. Het is een belofte voor Pasen. Dat maakt het zo bijzonder.

Wie is jouw engel?

Anika: Ik zou niet weten wie mijn engel is, maar ik weet wel wie mijn beschermheilige is. Mijn ouders hebben me namelijk de doopnaam Anika Maria Teresa genoemd. Omdat Maria van iedereen een beschermheilige is en Anika niet echt naar een heilige verwijst, zie ik moeder Teresa als mijn beschermheilige. Mijn ouders hebben daar de naam Teresa namelijk vandaan gehaald (ondanks dat moeder Teresa toen nog niet heilig was verklaard).

Sophie: Ik weet niet wie God aangewezen heeft als mijn engelbewaarder. Ik bid soms wel tot mijn engelbewaarder.

Weet je al wat je gaat doen met kerst?

Wat zou je het liefst doen?

Anika: Ik twijfel nog of ik op kerstavond ook naar de kerk ga, maar ik ga sowieso eerste kerstdag naar de kerk, waarbij ik ook ingedeeld ben als uitreiker (ik ben een van de lectoren binnen mijn kerk). Waarschijnlijk ga ik daarna langs bij mijn opa en oma van mijn vaders kant. Tweede kerstdag heb ik dus de brunch met al mijn neven en nichten van mijn moeders kant. Oorspronkelijk was dat met mijn opa en oma, maar toen die overleden hebben we besloten om de traditie door te laten gaan omdat het leuk is om elkaar weer te zien en het veel te gezellig is om niet te doen. Eén van de avonden gaan we met

het hele gezin eten. Mijn broers zijn al wat ouder, dus ze wonen niet allemaal meer thuis. Maar op eerste of tweede kerstdag gaan we met ze allen koken, dan hoeft mijn moeder niet te koken en maken wij (de kinderen) met zijn vieren een meerdere gangen diner. Dat doen we sinds een paar jaar en ik vind het elke keer weer leuk om te zien en te proeven wat we samen klaar hebben gemaakt. Eigenlijk vind ik mijn kerst zoals het nu gaat perfect.

Sophie Clemens: 22 jaar, Lissebroek. Momenteel studeer ik een pre-master Rechten in Amsterdam. Ook vind ik het leuk om mij in te zetten voor de lokale politiek en de jongerengroep van de kerk.

Sophie: Met Kerstmis ga ik met mijn familie naar de H. Mis. Ieder jaar gaan wij op kerstavond naar de H. Mis en op eerste kerstdag naar de dienst in de protestantse kerk, omdat mijn vader katholiek is en mijn moeder protestant. Wij zorgen dat wij altijd op tijd thuis zijn op eerste kerstdag om de zegen van de paus op de televisie te kijken. Verder hebben wij met familie een kerstdiner en zingen wij liedjes bij de kerststal.

Dit is ook precies wat ik het liefst doe met Kerstmis. Ik hoef geen drie kerstdiners met verschillende familieleden en vrienden. Ik probeer er geen drukke periode van te maken. Al lukt dat niet altijd thuis Kerstmis vieren vind ik het mooist. Al zou ik wel graag op kerstavond én op eerste kerstdag naar de H. Mis willen, om Christus nog meer te danken en om de Heilige Communie te ontvangen.

Heb je een droom/wens voor Kerstmis 2019 of het nieuwe jaar 2020?

Anika: Niet echt specifiek. Ik bid natuurlijk altijd voor steun voor mensen die het nodig hebben en hoop altijd op vrede, maar voor de rest ben ik eigenlijk best tevreden met mijn leven. Ik wil natuurlijk graag mijn diploma halen en veel leuke dingen kunnen doen met mijn vrienden en familie, maar dat zijn wensen die je zelf waar kan maken. Ze zeggen niks voor niks; verbeter de wereld, begin bij jezelf!

Sophie: Ik heb veel goede voornemens voor het jaar 2020. Ik wil bijvoorbeeld meer aandacht aan God gaan geven door de dag heen en minder druk zijn met de zaken van alledag.

Autobiografie missionaris Jan Lens
Recent werd in Boortmeerbeek een autobiografie van pater Jan Lens gepresenteerd. Bij veel Indische medebroeders is deze Vlaamse salesiaan-missionaris Jan Lens (of Father John Lens zoals zij hem noemen) een begrip. Als enthousiaste verteller over Don Bosco lag hij aan de oorsprong van de roeping van een groot aantal Indische salesianen.

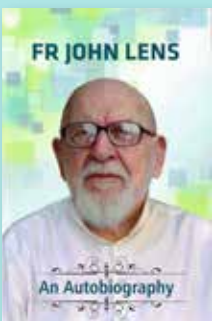
Pater Jan Lens die 56 jaar van zijn leven in India heeft doorgebracht in dienst van de armen en verlaten mensen in India heeft op bescheiden wijze zelf de geschiedenis daarvan opgeschreven. Het is een boeiend verhaal van 'een kleine reus' die zijn leven begon in Borgerhout bij Antwerpen, op 5 oktober 1921. Het eerste kwart van zijn levensweg is een avontuurlijke reis geweest, geplaatst in de tijd van de opkomst van Hitler en het heersende Naziregime. Zijn eerste schooltijd, de oorlog, zijn tewerkstelling in Nazi-Duitsland en de voortdurende armoede en miserie thuis werden de bewogen beelden van zijn verleden in die levensjaren.

Op zijn 26e jaar ingetreden bij de salesianen van Don Bosco werd hij in 1947 direct als missionaris naar India uitgezonden. Daar werd hij in 1953 tot priester gewijd. Zijn medebroeders in Hyderabad getuigen van zijn leven dat hun Father John in zelfopoffering heeft doorgebracht, tot aan zijn dood op 28 november 2014 op de gezegende leeftijd van 93 jaar. Deze levensnotities heeft pater Lens rond 2010 in het Engels geschreven, dus toen hij 89 jaar oud was. Hij heeft ze ter hand gesteld aan zijn provinciaal overste onder voorwaarde dat ze alleen postuum mochten worden gepubliceerd.

Op 5 oktober van dit jaar heeft de salesiaan-overste van Hyderabad deze autobiografie tegelijk met een aantal gebundelde getuigenissen aan zijn Vlaamse collega Wilfried Wambeke en aan de familie van pater Lens aangeboden. Daarvoor kwam men voor een korte herdenkingsdienst samen in de Missieprocuratie te Boortmeerbeek.

Fr Thathirreddy Vijada Bhaskar sdb, de huidige overste van Hyderabad zei onder meer: "Pater Lens stond bekend om zijn duidelijkheid en bondigheid. Deze autobiografie is een voorbeeld van zijn unieke literaire stijl, direct, levendig en duidelijk, maar altijd besprenkeld met verstand en wijsheid. Hoewel kort van tekst, spreekt ze boekdelen over deze 'vriendelijke reus'.

door GERARD SCHOORL sdb, missieprocurator

AGENDA

Kloosterfestival 2019 (wintereditie)

De volgende editie van het Kloosterfestival vindt van 27 t/m 29 december 2019 plaats in Diepenveen (bij Deventer), Klooster Nieuw Sion. Even rustig ademen op de drempel van het jaar. Voor info en tickets: jongerenklooster.nl/kloosterfestival

Vormingsmiddag: 'Don Bosco verdiept'

Voor iedereen die zich wil verdiepen in Don Bosco en hoe we zijn voorbeeld in de praktijk kunnen brengen in deze tijd, biedt Don Bosco Werken Nederland een jaarlijks terugkerende vormingsmiddag aan: 'Don Bosco verdiept'.

College Tour

Dit jaar ontvangen we de provinciaal overste van de salesianen in Nederland en Vlaanderen, Wilfried Wambke. Wilfried kenmerkt zich als spiritueel gevoelig persoon en verteller over het levensverhaal van Don Bosco. Tijdens persoonlijke gesprekken, vieringen, Turijnreizen, interviews en geschreven artikelen, ervaren mensen de kracht van zijn bezielende woorden. Hij brengt Don Bosco aan het licht op bescheiden wijze en toont zich open over zijn eigen (geestelijk) zoeken, tegenslag, moed en vertrouwen.

Volgens het concept College Tour (interviewprogramma op tv waarin studenten een inspirerende gast hun vragen mogen stellen) geven we hem graag het woord. Onder leiding van een gespreksleider zijn de aanwezigen in de gelegenheid om hem vrijuit vragen te stellen over de geschiedenis van Don Bosco, de betekenis van Don Bosco voor hem, zijn praktijk, zijn persoonlijke inspiratie en alles wat je nog graag te weten zou komen. Wilfried zal zijn persoonlijke kennis en ervaring met ons delen.

Datum en locatie

Zaterdagmiddag 18 januari 2020, 13.30 uur - 17.00 uur
Toegang gratis. Locatie: Assel Don Bosco Centrum
Pomphulweg 106, 7346 AN Hoog Soeren
Aanmelden via vorming@donbosco.nl of 06 17498124

Nieuws van Don Bosco Medewerkers

In oktober en december was er een tweede en een derde bijeenkomst van de medewerkers van Don Bosco. Na een kennismakingsronde vertelde Ronald van Berkel de deelnemers meer over het leven en werken van Don Bosco. Na de pauze werd het Don Bosco spel gespeeld waarin het verhaal van Don Bosco in de opdrachten van het spel terug kwam. Met een korte gebedsviering en het avondwoordje werden de middagen afgesloten.

De volgende bijeenkomst is op zondag 26 januari 2020 van 14 uur tot 17 uur, Pieter Callandlaan 196 in Amsterdam. Geef je op via: medewerkers@donbosco.nl

Data volgende bijeenkomsten: 8 maart, 19 april, 14 juni 2020. Medewerkers Don Bosco NL

Don Bosco feest Amsterdam

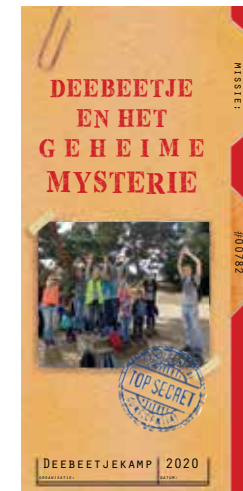
Het feest van Don Bosco wordt gevierd op vrijdag 31 januari 2020 om 19.00 uur in Parochie van de Vier Evangelisten, Pieter Calandlaan 196, Amsterdam Nieuw-West. Misviering met aansluitend een feestelijke receptie. Van harte welkom!
www.devierevangelistenamsterdam.nl

Don Bosco festival Rijswijk

Zaterdag 1 februari 2020, van 12.00 tot 16.00 uur wordt het Don Boscofeest in Rijswijk gevierd dit keer met als motto 'Kleurrijk Don Bosco'. Het festival is altijd een geweldig leuk spektakel voor kinderen en (groot)ouders. Welkom, de toegang is vrij!

Kleurrijk Don Bosco feest Nederland

Zondagmiddag 9 februari 2020 is er weer een geweldig feest voor iedereen die betrokken is bij het Don Boscowerk in Nederland. Dit jaar zijn we te gast op de nieuwe locatie van Don Bosco Deventer. Er zal wat lekkers te eten en te drinken zijn en uiteraard staan ontmoeting, gezelligheid en verbondenheid ook dit jaar weer centraal. Onder het motto 'Kleurrijk Don Bosco' presenteert Deventer haar succesvolle project 'The Colourful Circle'. Je bent van harte welkom en uitgenodigd! Locatie: Don Bosco Deventer (goed bereikbaar met OV). Adres: Koningin Julianastraat 89, Deventer
Tijd: 14.00 – 16.30 uur.
Voor info en aanmelding: donboscowerken@donbosco.nl of tel. 06 17498124 (op maandag-, woensdag- en vrijdagochtend).

Thema 2020: DeeBeetje en het geheime Mysterie

In de zomer van 2020 organiseert DeeBeetje van 19 juli t/m 8 augustus weer drie geweldige kampweken voor kinderen van verschillende leeftijdsgroepen in Assel. Op de website www.deebeetje.nl staat alle informatie over het voorjaarsweekend, de jeugdkampen 2020 en een aanmeldformulier.

Uitdagend voorjaarsweekend voor kinderen

Voor kinderen van 8 t/m 11 jaar organiseert Don Bosco Jeugdkampen van 24 t/m 26 april een voorjaarsweekend met een uitdagend programma in de prachtige omgeving van Assel, nabij Apeldoorn. Deelname kost 65 euro inclusief overnachtingen en maaltijden.

LAATSTE REÛNIE OUDLEERLINGEN DON BOSCO LEUSDEN

Locatie: Leusderend, datum: **zaterdag 18 april 2020**
Reserveer de datum in je agenda en meld je nu aan: oudsleusden@donbosco.nl

Technische School Don Bosco Leusden met internaat is in 1946 officieel van start gegaan. De school begon met de opleidingen metaalbewerken en timmeren, later zijn daar kleermaken, elektrotechniek, schoenmaken en autotechniek bijgekomen. Op het hoogtepunt van het internaat waren er 240 interne leerlingen. In 1982 is het internaat gesloten, maar de school, met toen uitsluitend externe leerlingen, is nog jarenlang doorgegaan.

Grijp deze unieke kans aan om oud klas- of jaargenoten te ontmoeten op de plek waar je jarenlang lief en leed hebt gedeeld. Pak de telefoon en nodig elkaar uit voor een bijzonder weerzien. We rekenen op een grote opkomst, dus wacht niet langer en stuur een email met vermelding van je adres, studierichting en verblijfsjaren, je ontvangt dan z.s.m. nadere informatie van ons.

De kerstactie 2019 is voor een project voor onderwijs aan straatarme kinderen in de stad Battambang, Cambodja, van de Stichting Sawasdee. Die stichting doet al lange tijd heel goed werk voor het werk van Don Bosco in Cambodja om de initiatieven van pater Johan Visser sdb verder uit te bouwen en op gang te houden.

De Stichting Sawasdee en het Don Bosco Kinderfonds Cambodja zijn rond 1993 in het leven geroepen vanuit de samenwerking van salesianen, missionarissen in Cambodja, en bij hun werk betrokken vrienden in Nederland. In de jaren van het gruwelijk regime van Rode Khmer in Cambodja werd in het buurland Thailand de hulp ingeroepen van salesianen bij opvang van jonge Cambodjanen in de

In Cambodja zijn momenteel 17 salesianen en een tiental zusters van Don Bosco werkzaam. Samen met een groot aantal medewerkers leiden zij onder meer 25 basisscholen met 4500 leerlingen, drie technische scholen en een hotelschool met 1500 leerlingen. Daarnaast is er de dienst van het Don Bosco Kinder Fonds, de zorg voor jonge aidspatiënten, voor jonge gevangenen, enz. Voor de bekostiging van al dit werk in dit nog altijd arme land is men sterk afhankelijk van financiële hulp van fondsen en particulieren.

Met de kerstactie 2019 vragen wij uw hulp voor de verbetering van een tweetal Don Bosco-scholen in de stad Battambang. Het gaat daarbij om ruim 1000 kinderen. De gebouwen van deze basisscholen, die destijds met primitieve middelen werden opgericht voor de allerarmste kinderen – onder meer de slaafjes uit de steenbakkerijen –, zijn hard aan groot onderhoud, vervanging en reorganisatie toe. De plannen waarvoor de Don Bosco-Stichting in Cambodja hulp vraagt omvatten onder meer verbetering van hygiënische omstandigheden, bouw van

nieuwe toiletten; bevordering van de veiligheid, de opknop van hekwerken; uitbreiding van de werkplaatsen van de bestaande agrarische opleiding. Extra reden om met deze kerstactie uw aandacht en bijdragen te vragen is onze waardering voor de uitstekend gestructureerde steun van de twee genoemde stichtingen, de acties van “Zeeland helpt Cambodja”. Die waardering geldt tevens voor de Zeeuwse vrijwilligster Tineke die reeds 15 jaar lang in Cambodja werkzaam is. Zij is de dagelijks verantwoordelijke voor de scholen van Battambang.

GERARD SCHOORL sdb

www.sawasdee.nl

**Graag bevelen wij deze kerstactie aan! U kunt uw bijdrage overmaken naar rekening
NL88 INGB 0000 7140 05
t.n.v. Stichting Don Bosco
o.v.v. Kerstactie 2019**

Wim Bokseveld, missionaris in Haïti

In het zomernummer van Don Bosco NU schreven wij dat onze missionaris Wim Bokseveld na een lange periode van medische zorg en revalidatie naar zijn missie in Port-au-Prince/Haïti zou terugkeren. In augustus vertrok hij om daar op 13 september zijn gouden priesterjubileum te vieren en zijn taak weer op te nemen. Het was de bedoeling dat dan enkele familieleden voor zijn feest naar Haïti zouden komen. De hierna beschreven situatie liet dat helaas niet toe.

Door GERARD SCHOORL sdb

In oktober schreef Wim: “Al meerdere weken zitten we gevangen in ons eigen huis! We kunnen geen kant op en God alleen weet hoe lang dat nog gaat duren! Haïti is op

slot! Alles is geblokkeerd: de scholen, de handel, de overheidsdienst, alles. Telkens worden weer manifestaties aangekondigd en die gaan overal in het land gepaard met geweld, plunderingen en arbitraire arrestaties.

De oppositie wil van geen dialoog weten, men wil doorgaan met de manifestaties tot de president vertrekt.”

Pater Wim vierde zijn jubileum in gezelschap van zijn salesiaanse medebroeders, de congregatie heeft in Haïti momenteel 73 leden. Hij schrijft ook: “Er is ook nog goed nieuws: zo werden op 12 oktober drie Haïtiaanse salesianen tot priester gewijd.”

En tot slot: “De toekomst is onzeker. Niemand kan zeggen wat er nog gaat gebeuren en hoe lang dit nog gaat duren. God zal ons en het Haïtiaanse volk niet in de steek laten. Ik reken op jullie gebed.”

Wees al onze missionarissen en zieke medebroeders biddend nabij.

In memoriam Jan Wessels sdb

Jan werd geboren op 8 mei 1939 in Oldenzaal als eerste kind van zijn ouders. Toen hij twaalf was ging hij naar het kleinseminarie van de salesianen van Don Bosco in Ugchelen. Hij begon als priesterstudent, maar hij kon die studie niet aan. Daarom raadden zijn oversten hem aan salesiaans coadjuteur te worden en een koksopleiding te volgen.

Op 16 augustus 1958 deed Jan zijn professe in de congregatie van de salesianen. Zijn eerste benoeming was die van kok in het opleidingshuis van de salesianen in Twello. Na twee jaar werd hij kok in het internaat van de salesianen in Rotterdam, zijn eerste ervaring met het jeugdwerk. Daar bleef hij zes jaar. Toen keerde hij terug naar Twello, waar het opleidingshuis inmiddels was gesloten en de salesianen een orthopedagogisch internaat waren begonnen; hij was er weer kok.

Toen de salesianen in Apeldoorn een tweede gemeenschap openden, verhuisde Jan daarheen. Van daaruit ging hij als kok werken in de mensa van de universiteit van Wageningen. In 1977 werd deze gemeenschap van Apeldoorn opgeheven en Jan kreeg een benoeming voor de salesiaanse gemeenschap van Lauradorp in Limburg. Jan werd weer kok maar kreeg ook de taak van koster. En daar wijdde hij zich met hart en ziel aan, want hij hield van goedverzorgde kerkdiensten.

Na drie jaar werd Jan hoofd van de keuken van een Klooster Bejaarden Oord in Stein. Hij zou 13 jaar in Stein werken maar bleef in Lauradorp wonen. In 1993 werd de gemeenschap van Lauradorp opgeheven. Omwille van zijn werk ging Jan alleen wonen, eerst in de pastorie van Berg aan de Maas en later in Abdissenbosch. Ook daar had hij weer de mogelijkheid om koster te zijn. Daarnaast werd hij hoofd van de keuken bij de zusters in Geleen. Jan onderhield goede relaties met de clerus uit de omgeving. Hij verzorgde af en toe etentjes voor hen en zij gaven hem heel wat ruimte op liturgisch gebied.

Na bijna 25 jaar Limburg keerde Jan in 2001 terug naar Twente om dichterbij zijn familie te zijn. Hij mocht op een pastorie in Enschede wonen, waar hij zich tevens weer uit kon leven in het kosterschap en de verzorging van de liturgie. Na verhuizingen naar Weerselo en Hengelo vereenzaamde Jan wat, hij had niet meer zoveel om handen. Daar kwam bij dat hij kanker kreeg.

In 2016 liet hij zich overhalen om naar Assel bij Apeldoorn te gaan, terug naar een salesiaanse gemeenschap. Maar de gevolgen van zijn ziekte verergerden zodat hij steeds minder mobiel werd. Omdat hij meer verzorging nodig had verhuisde Jan in mei 2019, vlak voor zijn 80e verjaardag, naar zijn medebroeders in Wijchen, vlakbij een verzorgingshuis. Een val tijdens een vakantie bleek een gevolg van zijn ziekte. Jan koos er toen voor om naar het hospice van Oldenzaal te gaan. Hij werd er liefdevol verzorgd. Op 15 oktober is hij daar, zittend in een stoel, rustig ingeslapen. Moge hij nu deelnemen aan de hemelse liturgie.

SIMON NONGRUM

"SOMS IS DE DROOM VAN GOD ANDERS DAN DIE VAN MIJ"

Simon Edward Nongrum (geb. 1984) is de jongste salesiaanse priester van onze provincie (Nederland en Vlaanderen). Hij is geboren in Noordoost India, Shillong en kwam acht jaar geleden naar België. Hij studeerde Theologie in Leuven. Sinds twee jaar is hij werkzaam in Amsterdam. Samen met drie anderen vormt hij de salesiaanse gemeenschap in Amsterdam Nieuw-West. Hij is nauw betrokken bij het jongerenwerk en de parochie in Nieuw-West, SAMEN en is redactielid van Don Bosco NU.

"Soms is het moeilijk om de wil van God in ons leven te begrijpen, vooral bij deze generatie waarin autonomie een cruciale rol speelt in het leven van de mensen. Terugkijkend op mijn eigen leven, voelde ik dat God wil dat ik op een plaats ben waar ik zelf niet aan gedacht heb.

Mensen vroegen me heel vaak waarom heb je voor Europa (België en Nederland) gekozen? Ik heb er nooit voor gekozen om naar Europa te komen, nooit. Mijn droom en mijn voorkeur zou zeker Afrika of Latijns-Amerika zijn. Dan vragen de mensen waarom ben je dan nu hier in Europa? Dan zeg ik: **het plan van God is niet altijd ons plan**. Soms komt het

overeen met ons eigen plan en soms niet. Mijn droom was om een missionaris te zijn op de meest afgelegen plaatsen in Afrika of Latijns-Amerika. Ik droomde er altijd van om naar dorpen te gaan om bij de mensen te zijn, vooral daar waar jonge mensen zijn. Ik droomde ervan om één te zijn met de mensen: slapen in hun huizen, met hen eten en bij hen te zijn op de manier die mogelijk is, zonder op zoek te gaan naar comfort. Deze droom maakte me opgewonden en enthousiast om missionaris te worden om met het hart van Don Bosco bij de mensen te zijn, vooral bij jonge en de arme mensen. Om de waarheid te zeggen, ik heb nooit missionaris in Europa willen zijn om drie

redenen: Europa is een rijk continent, een seculiere maatschappij en een goed ontwikkelde samenleving waar iedereen wordt opgeleid en geschoold. Dat is wat ik heel vaak van de medebroeders die hier zijn geweest voor hun studies heb gehoord en die na hun studies teruggaan naar India. Dat was mijn kennis over Europa: een rijke, seculiere en ontwikkelde samenleving. Waarom zou ik als missionaris naar Europa gaan als er daar mensen rijk zijn, als ze niet meer in God geloven vanwege de secularisatie en als ze goed opgeleid zijn? Deze drie 'redenen' maakten me niet echt enthousiast voor Europa. De oversten vroegen mij om naar Europa te komen, het was niet mijn keuze.

Nu realiseer ik mij dat de dingen die ik van anderen hoorde absoluut niet waar waren. De waarheid die werd verteld, is compleet anders dan de waarheid die ik zelf zie en ervaar. De mensen verlangen in Europa nog steeds naar God, maar niet zoals de mensen in Azië, Afrika of Latijns-Amerika beleven. Armoede en gebrek aan goed onderwijs voor sommige groepen, zoals de immigrante jonge mensen, zijn nog steeds aanwezig in Europa. **God daagt mij uit om zijn droom te volgen want hij weet meer dan ik weet."**

